

Οικονομικά - Εταιρικά Νέα

Σημαντικές αλλαγές επί τάπητος για τα stress tests των τραπεζών

Και ενώ στις αρχές του χρόνου οι ελληνικές τράπεζες, όπως και τα λοιπά ευρωπαϊκά πιστωτικά ιδρύματα, αναμένουν τις παραδοχές των θεσμών για την οικονομία, ώστε να ξεκινήσουν τα stress tests του 2020, έχει αρχίσει για τα καλά η συζήτηση βάσει της οποίας οι ίδιοι οι θεσμοί συζητούν για το μέλλον των ασκήσεων αυτών.

Όπως γράφει η Ναυτεμπορική, σε ό,τι αφορά τις παραδοχές για την ελληνική οικονομία οι πληροφορίες θέλουν αυτές να είναι ήπιες και να μη δημιουργούν προβλήματα στις ελληνικές τράπεζες όσον αφορά το adverse scenario. Άλλωστε, όπως αναφέρουν τραπεζικές πηγές της χώρας μας, τα πάντα τόσο στο προηγούμενο όσο και σε αυτό το test θα κριθούν ακριβώς από τις παραδοχές για την οικονομία, γιατί τα υπόλοιπα στοιχεία-παραδοχές για την άσκηση δημοσιεύτηκαν και δεν κρύβουν δυσάρεστες εκπλήξεις.

Σύμφωνα πάντα με τα όσα γράφει η Ναυτεμπορική;

Ποια θα είναι λοιπόν η μελλοντική τύχη των stress tests σε ό,τι αφορά τις ευρωπαϊκές τράπεζες;

Οι διαμαρτυρίες των τραπεζών για τις επίπονες και κοστοβόρες ασκήσεις αλλά και για τα αμφιβόλου ποιότητας αποτελέσματά τους και οι διαφονίες μεταξύ των χωρών-μελών της Ε.Ε. στο πλαίσιο της τραπεζικής ενοποίησης άνοιξε τη συζήτηση για αλλαγές στις ασκήσεις που αφορούν ιδιαίτερα χώρες όπως η Ελλάδα, όπου ο προβληματισμός γύρω από τις τράπεζες παραμένει υπαρκτός. Συγχρόνως το μεγάλο ζητούμενο για τους επενδυτές είναι ένα και μοναδικό: να καταγράφονται σωστά τα κεφάλαια που απαιτούνται για τη λειτουργία των τραπεζών.

Σημαντικό work shop πραγματοποιήθηκε στο Παρίσι για αλλαγές που αφορούν τα μελλοντικά stress tests των τραπεζών. Το διήμερο work shop διοργανώθηκε από την EBA, καθώς από τον Μάρτιο έχει ανοίξει η διαδικασία για την αναθεώρηση και ανασχεδιασμό των μελλοντικών ασκήσεων. Ωστόσο, τα stress tests του 2020, όπως δεσμεύτηκε και ο επικεφαλής του SSM Andrea Enria, θα γίνουν με την υπάρχουσα μεθοδολογία.

Η διατήρηση της σταθερής μεθοδολογίας για το 2020 παρότι έχουν κάποια σημεία βελτιωθεί, κρίθηκε αναγκαία, καθώς η EBA αποφάσισε να μην εισαγάγει σημαντικές αλλαγές στη συγκεκριμένη προσέγγιση και έτσι τα stress tests του 2020 θα εξελιχθούν από τη βάση προς την κορυφή. Ωστόσο κάποιες βελτιώσεις θα υπάρξουν καθώς «έχουμε συμφωνήσει να δημοσιεύσουμε τις απαιτήσεις του πυλώνα II», σημειώνουν στελέχη της αρχής.

«Καλλιστεία»

Όπως ανέφερε στην εισαγωγική του ομιλία ο πρόεδρος της EBA, Χοσέ Μανουέλ Κάμπα, ενώ η δημοσίευση των αποτελεσμάτων των τραπεζών θεωρείται σαν ένα μη γεγονός από τους μετέχοντες στην αγορά, πολλές τράπεζες αντιμετωπίζουν τα πανευρωπαϊκά stress tests σαν έναν διαγωνισμό ομορφιάς αντί για ένα εργαλείο διαχείρισης κινδύνου. Θέλουν δηλαδή να αναδειχθούν μέσα από αυτά.

Άρα η πρόκληση για την EBA είναι να εξισορροπήσει την ανάγκη της ύπαρξης αξιολογήσεων μέσα από τις ασκήσεις ώστε να γίνουν χρήσιμες για τις τράπεζες, περιέχοντας τις δικλίδες που διασφαλίζουν την αξιοπιστία και τη σοβαρότητα των αποτελεσμάτων.

Στο τραπέζι έχουν πέσει διάφορα σενάρια για το πώς θα εξελιχθούν τα μελλοντικά stress tests, συμπεριλαμβανομένης και της διατήρησης της υπάρχουσας μεθοδολογίας.

Από τη διαβούλευση που έλαβε χώρα, η EBA έχει διαμορφώσει μια καθαρή εικόνα του οφέλους από την τρέχουσα προσέγγιση αλλά και των περιορισμών που αυτή παρουσιάζει.

Το ερώτημα που έχουμε να αντιμετωπίσουμε είναι αν υπάρχουν περιθώρια για βελτιώσεις εντός του πλαισίου των υφιστάμενων διαδικασιών και του ευρωπαϊκού θεσμικού πλαισίου και του τρόπου λειτουργίας της EBA.

Σε όλες αυτές τις μεθοδολογίες υπάρχουν δύο παράμετροι που στοιχειοθετούν την προσέγγιση. Η μία αφορά τις ίδιες τις τράπεζες και δείχνει να είναι περισσότερο αισιόδοξη. Η άλλη αφορά τους επόπτες και είναι πιο τυποποιημένη και συντηρητική. Αυτές οι δύο παράμετροι θα πρέπει να γίνουν σαφέστερες.

Το σενάριο των εποπτών

«Σε ένα από τα σενάρια που θα μπορούσαμε να δούμε η εποπτική παράμετρος παραμένει ίδια με τη σημερινή, αλλά οι τράπεζες θα μπορούσαν να κάνουν πλήρη χρήση των μοντέλων τους, να έχουν δηλαδή λιγότερους περιορισμούς από αυτούς που θέτουν σήμερα σε ό,τι αφορά τη χρήση των μοντέλων τους», αναφέρουν στελέχη που συμμετείχαν στο workshop.

Τόσο το σκέλος των εποπτών όσο και εκείνο των τραπεζών θα χρησιμοποιούσαν ως βάση ένα κοινό σενάριο και πιθανότατα θα είχαν και το ίδιο σημείο εκκίνησης.

Συνέχεια.....

Το εποπτικό σκέλος θα παρέμενε μια προσέγγιση από τη βάση προς την κορυφή υπό περιορισμούς και θα αποτελούσε τη βάση για τις εποπτικές αποφάσεις. Οι τράπεζες θα υπέβαλαν, όπως κάνουν σήμερα, τις προοπτικές τους σύμφωνα με κάποια σενάρια. Οι προβολές αυτές θα αξιολογούνται από τους επόπτες. Αυτό το τμήμα της άσκησης θα μπορούσε να ανήκει στους επόπτες και τότε οι τράπεζες δεν θα ήταν υποχρεωμένες να αποδεχτούν το αποτέλεσμα. Η συνολική διαδικασία διασφάλισης της ποιότητας θα ήταν έτσι πιο εύκολη γι' αυτές καθώς θα απαιτούσε λιγότερες επαναλήψεις.

Τα αποτελέσματα θα ήταν αποκαλυπτικά για τους επόπτες και συγκρίσιμα.

Το μοντέλο των τραπεζών

Η μεθοδολογία για τις τράπεζες θα μπορούσε να είναι λιγότερο περιγραφική αλλά να εξακολουθεί να περιέχει κοινά υποδείγματα αναφοράς.

Τα αποτελέσματα δεν θα περιείχαν ποιοτική διασφάλιση και θα ανήκαν στις τράπεζες. Οι λιγότεροι περιορισμοί και η έλλειψη διασφάλισης της ποιότητας θα καθιστούσε το φορτίο όλης αυτής της άσκησης σχετικά μικρό. Κατά βάση αυτό το κομμάτι της άσκησης θα ήταν πολύ κοντά στην εσωτερική των τραπεζών διαδικασία επάρκειας κεφαλαίων (ICAAP Internal Capital Adequacy Assessment Process). Τουλάχιστον για κείνες τις τράπεζες που μπορούν να καταδείξουν ότι τα μοντέλα τους είναι αξιόπιστα και ισχυρά. Αυτές οι δύο απόψεις θα πρέπει να αποτελέσουν τη βάση της συζήτησης μεταξύ τραπεζών και εποπτών για το τι είναι οι θεσμικές αδυναμίες, τις προτεραιότητες και τις αναγκαίες περαιτέρω ενέργειες.

Τα πανευρωπαϊκά stress tests είναι λιγότερο ενσωματωμένα στην εποπτική διαδικασία και ενώ η άσκηση χρησιμεύει σαν μια πηγή πληροφοριών στοιχείων για το SREP (διαδικασία εποπτικού ελέγχου και αξιολόγησης) οι στατικές υποθέσεις του ισολογισμού των τραπεζών και ορισμένοι μεθοδολογικοί περιορισμοί καθιστούν τα αποτελέσματα ως σημείο εκκίνησης, παρά λήξης της εποπτικής αξιολόγησης της οποίας το αποτέλεσμα δεν ανακοινώνεται πάντοτε.

Οι επενδυτές κατανοούν τη λογική μιας αποτυχίας, αλλά θέλουν σαφήνεια ως προς τις επιπτώσεις της άσκησης σε όρους διανομής κεφαλαίων.

Επίσης τα μεγάλης κλίμακος stress tests είναι αρκετά περίπλοκα και κοστοβόρα τόσο για τους επόπτες όσο και για τις τράπεζες.

Κίνδυνος «διπλών» εγγυήσεων για τον «Ηρακλή»

Πιέσεις φαίνεται να ασκεί η Γερμανία ως αντιστάθμισμα για την πανευρωπαϊκή εγγύηση των καταθέσεων σε όλον τον ευρωπαϊκό Νότο, ζητώντας από χώρες-μέλη περαιτέρω εγγυήσεις για τις εκδόσεις κρατικών ομολόγων (sovereign bonds). Έτσι μέσα σε αυτήν την απαίτηση φαίνεται να επιχειρείται να εγερθεί ζήτημα για «διπλές» εγγυήσεις σε ό,τι αφορά το project «Ηρακλής».

Ωστόσο, το οικονομικό επιτελείο της κυβέρνησης αντιπαλεύει σθεναρά και με επιτυχία το συγκεκριμένο θέμα στα ευρωπαϊκά φόρα, μαζί με τον υπόλοιπο ευρωπαϊκό Νότο (Ισπανία, Ιταλία, Πορτογαλία) που αντιμετωπίζουν αντίστοιχα ζητήματα, μολονότι οι παραπάνω χώρες διαθέτουν επενδυτική βαθμίδα. Εάν τυχόν κάτι τέτοιο περάσει -το Δημόσιο να πρέπει να δώσει διπλές εγγυήσεις για τις εκδόσεις του- τότε η οικονομία της χώρας που θα δεχθεί κάτι τέτοιο θα οδηγηθεί στο μηδέν.

Η απαίτηση αυτή που έχει διαμορφώσει forum συζητήσεων χωρίς ακόμη αποφάσεις μοχλεύει προφανώς ανησυχίες και για τη χώρα μας που δεν διαθέτει επενδυτική βαθμίδα. Ωστόσο, το οικονομικό επιτελείο της κυβέρνησης εμφανίζεται απολύτως αισιόδοξο πως το θέμα θα επιλυθεί και πως δεν θα απαιτηθούν επιπλέον δεσμεύσεις σε ό,τι αφορά την επίτευξη μηδενικού κινδύνου risk weight asset για το χαρτοφυλάκιο του APS Ηρακλή. Η κάθε τιτλοποίηση στον «Ηρακλή» θα αποτελέσει ξεχωριστή υπόθεση και ως προς το σύνολο των εγγυήσεων που θα αποσπάσει από το APS, αλλά και ως προς την αξιολόγηση που αυτή θα τύχει από την αγορά.

Θέμα αξιοπιστίας

Όπως αναφέρουν πηγές του οικονομικού επιτελείου της κυβέρνησης, εάν ποτέ ετίθετο θέμα για περαιτέρω εγγυήσεις σε ό,τι αφορά τον «Ηρακλή», αυτόματα θα εγείρετο θέμα επιτοκίων και αξιοπιστίας της χώρας, αφού ο αριθμός των εκδόσεων του Ελληνικού Δημοσίου θα πολλαπλασιαστεί δραματικά. Η χώρα έχει φύγει από τα μνημόνια και δεν είναι δυνατό να απαιτούνται επιπλέον εγγυήσεις, μια και το Ελληνικό Δημόσιο φέρει αξιοπιστία.

Κύκλοι σημειώνουν πως η παραπάνω θεσμική λογική διέπει τις τιτλοποιήσεις στην Ευρώπη επί σειρά ετών και δεν πρόκειται να αλλάξει πανευρωπαϊκά στο πλαίσιο της εγγύησης των καταθέσεων που προάγει η ευρωπαϊκή ένωση τραπεζών. Κάτι τέτοιο απειλεί να μεταβάλει υπάρχουσες αξιολογήσεις και δεδομένα στο ενεργητικό ευρωπαϊκών τραπεζών, απειλώντας τη δημιουργία ενός κόστους μη αντιμετωπίσιμου από το ευρωπαϊκό τραπεζικό σύστημα.

Μάλιστα, προς αυτήν την κατεύθυνση σθεναρά έχει αντιταχθεί όλος ο ευρωπαϊκός Νότος αλλά και άλλες και ισχυρές χώρες, όπως η Γαλλία, που επιδεικνύει εσχάτως μεγάλη ευαισθησία σε ό,τι αφορά το τραπεζικό σύστημα.

Εκτιμάται δε πως μέσα σε αυτήν την εβδομάδα το θέμα θα ξεκαθαριστεί ώστε να προχωρήσει η διαδικασία του APS, καθώς οι ελληνικές τράπεζες έχουν ήδη φουλάρει τις μηχανές προς αυτήν την κατεύθυνση.

Ας σημειωθεί πως οι τράπεζες πραγματοποιούν από την άλλη εβδομάδα σειρά από road shows με επίκεντρο τις τιτλοποιήσεις που ετοιμάζουν και για τις οποίες έχει εκδηλωθεί μεγάλο επενδυτικό ενδιαφέρον.

(Πηγή: Ναυτεμπορική)

Τράπεζες: Τι συμβαίνει πραγματικά με τα νέα δάνεια προς την Οικονομία

Τους πρώτους καρπούς στη χρηματοδότηση της πραγματικής Οικονομίας, αποδίδει η μείωση των κόκκινων δανείων και η βελτίωση των συνθηκών ρευστότητας στις τράπεζες.

Τα πρώτα ενθαρρυντικά σημάδια για τη συμβολή των τραπεζών στην προοπτική της διατηρήσιμης, και με υψηλούς ρυθμούς, ανάπτυξης που χρειάζεται η ελληνική Οικονομία, είναι ορατά στην αύξηση της πιστωτικής επέκτασης προς τις επιχειρήσεις. Η χρηματοδότηση των μη χρηματοπιστωτικών επιχειρήσεων, που είναι και το πιο κρίσιμο τμήμα για την ανάπτυξη, είναι ήδη σε θετικό έδαφος σε ετήσια βάση (2,9%, 2,9% και 2,2% κατά τον Ιούλιο, Αύγουστο και Σεπτέμβριο του τρέχοντος έτους αντιστοίχως). Η θετική αυτή αλλαγή αναγνωρίζεται και στην τελευταία έκθεση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής για την Ελλάδα.

Ωστόσο, η εικόνα της θετικής πιστωτικής επέκτασης προς τον ιδιωτικό τομέα παραμένει συγκεχυμένη για το ευρύ κοινό, με την αίσθηση που επικρατεί να είναι ότι οι ελληνικές τράπεζες δεν δανειοδοτούν επαρκώς τις επιχειρήσεις και τα νοικοκυριά, επιβραδύνοντας, έτσι, την ανάπτυξη.

Η εντύπωση αυτή επιβεβαιώνεται από μια πρώτη ματιά στα στατιστικά στοιχεία της ΤτΕ. Σύμφωνα με τα πιο πρόσφατα διαθέσιμα στοιχεία, τα δανειακά υπόλοιπα προς τον ιδιωτικό τομέα, επιχειρήσεις και νοικοκυριά, μειώθηκαν τον Σεπτέμβριο του 2019 κατά 11,2% σε σχέση με τον Σεπτέμβριο του προηγούμενου έτους. Παρεμφερείς ρυθμοί μείωσης σημειώθηκαν καθ' όλη τη διάρκεια του 2019 και, μάλιστα, στο τμήμα των χορηγήσεων που αφορά στις επιχειρήσεις η μείωση ήταν κατά τι μεγαλύτερη.

Τι ισχύει πραγματικά με την πιστωτική επέκταση

Τελικά, λοιπόν, οι τράπεζες αυξάνουν τις χορηγήσεις ή κρατούν τις στρόφιγγες της ρευστότητας προς την πραγματική Οικονομία κλειστές;

Σύμφωνα με τον επικεφαλής οικονομολόγο της Eurobank και πρόεδρο του Επιστημονικού Συμβουλίου της Ελληνικής Ένωσης Τραπεζών, κ. Τάσο Αναστασάτο, την απόδειξη για το ότι οι τράπεζες αυξάνουν τις χρηματοδοτήσεις προς την Οικονομία, δίνουν οι αριθμοί που αφορούν τις καθαρές ροές.

"Τα στοιχεία της ΤτΕ για τα δανειακά υπόλοιπα προς τον ιδιωτικό τομέα αφορούν τις ακαθάριστες ροές. Εάν κάποιος κοιτάξει τις καθαρές ροές, η εικόνα είναι πολύ διαφορετική. Οι καθαρές ροές, είτε σε απόλυτους αριθμούς είτε σε ρυθμούς μεταβολής, υπολογίζονται αφού ληφθούν υπόψη οι αναταξινομήσεις και μεταβιβάσεις δανείων και εταιρικών ομολόγων, οι διαγραφές, καθώς και οι συναλλαγματικές διαφορές. Οι αναταξινομήσεις είναι σημαντικό τμήμα της εικόνας, καθώς περιλαμβάνουν ενέργειες στις οποίες προβαίνουν οι τράπεζες για να μειώσουν το απόθεμα των Μη Εξυπηρετούμενων Δανείων, όπως πωλήσεις δανείων. Από τα σχετικά στοιχεία διαπιστώνεται ότι, από τα 13 δις ευρώ που μειώθηκαν τα ακαθάριστα υπόλοιπα των δανείων από την αρχή του έτους μέχρι και τον Σεπτέμβριο, οι αναταξινομήσεις αντιστοιχούσαν σε 9,1 δις ευρώ, οι διαγραφές σε 3,3 δις ευρώ και οι συναλλαγματικές διαφορές σε 380 εκατ. ευρώ.

Αντιθέτως, τα καθαρά επίπεδα χρηματοδότησης προς τον ιδιωτικό τομέα έχουν ήδη σταθεροποιηθεί. Οι μηνιαίες καθαρές ροές τείνουν προς το μηδέν (- 721 εκατ. ευρώ, - 402 εκατ. και -92 εκατ. τον Ιούλιο, Αύγουστο και Σεπτέμβριο του τρέχοντος έτους αντιστοίχως) και το ίδιο ισχύει για τα προσαρμοσμένα υπόλοιπα χρηματοδότησης του ιδιωτικού τομέα (-0,1%, -0,1% και -0,5% σε ετήσια βάση τους ίδιους μήνες)", λέει ο κ. Αναστασάτος.

Συνέχεια....

Με απλά λόγια, η χρηματοδότηση της πραγματικής οικονομίας έχει γυρίσει σε θετικό έδαφος, έστω κι αν αυτό δεν είναι ξεκάθαρα ορατό – για καθαρά τεχνικούς λόγους - στη συνολική στατιστική απεικόνιση.

Μια ματιά στα κλαδικά στοιχεία αποδεικνύει ότι οι κλάδοι με τους υψηλότερους ρυθμούς πιστωτικής επέκτασης είναι ο τουρισμός, η ενέργεια και οι υπηρεσίες εφοδιαστικής αλυσίδας. Όπως σημειώνει ο κ. Αναστασάτος, σχετική μελέτη της Eurobank είχε αναδείξει από τον Απρίλιο του 2018 τους τρεις αυτούς κλάδους μεταξύ αυτών με τις δυναμικότερες προοπτικές (Καραβίας-Αναστασάτος, "Ενέργεια, Logistics, Τουρισμός: Προοπτικές των Κλάδων, Επενδυτικά Σχέδια σε Εξέλιξη και Συνεισφορά τους στο ΑΕΠ", Επιθεώρηση Οικονομία & Αγορές, Τόμος XII, Τεύχος 1, Απρίλιος 2018).

Τι βοήθησε την αύξηση των χρηματοδοτήσεων

Η ανάκαμψη των χρηματοδοτήσεων από το τραπεζικό σύστημα κατέστη δυνατή από τη σημαντική βελτίωση στη θέση ρευστότητας των ελληνικών τραπεζών.

Μεταξύ Ιανουαρίου 2018 - Σεπτεμβρίου 2019 οι ιδιωτικές καταθέσεις αυξήθηκαν κατά περίπου 13 δισ. ευρώ, ενώ μεταξύ Απριλίου 2017 - Αυγούστου 2019 τα μετρητά εκτός τραπεζικού συστήματος μειώθηκαν κατά 19 δισ. ευρώ. Επιπλέον, η πρόσβαση των ελληνικών τραπεζών σε χρηματοδότηση από τη διατραπεζική αγορά βελτιώθηκε σημαντικά (22 δισ. ευρώ τον Σεπτέμβριο του 2019 έναντι 10 δισ. ευρώ τον Νοέμβριο του 2015). Ως αποτέλεσμα, οι ελληνικές τράπεζες μηδένισαν την εξάρτησή τους από την έκτακτη χρηματοδότηση της ΤτΕ (ΕΛΑ) και περιόρισαν την έκθεση στην ΕΚΤ σε μόλις 7,5 δισ. ευρώ τον Σεπτέμβριο του 2019, έναντι συνδυασμένης έκθεσης 126,6 δισ. ευρώ τον Ιούνιο του 2015. Η πλήρης άρση των κεφαλαιακών ελέγχων τον περασμένο Σεπτέμβριο λειτούργησε ως επιπλέον τόνωση της καταθετικής εμπιστοσύνης.

Η πρόκληση την οποία αντιμετωπίζουν οι ελληνικές τράπεζες αφορά τον ακόμη μεγάλο όγκο των μη εξυπηρετούμενων δανείων. Και σε αυτό το πεδίο όμως οι τράπεζες υπεραποδίδουν έναντι των στόχων, οι οποίοι έχουν τεθεί από τις εποπτικές αρχές.

Υπάρχει προσφορά, παραμένει περιορισμένη η ζήτηση

Με τα δεδομένα αυτά, η πιστωτική επέκταση θα μπορούσε να είναι ακόμη ταχύτερη, αν υπήρχε μεγαλύτερη, υγιής ζήτηση για νέα δάνεια.

Πρόκειται για μια επισήμανση που κάνουν συχνά οι τράπεζες, τονίζοντας ότι το θέμα δεν είναι η προσφορά δανείων, αλλά η ζήτηση.

"Παρότι η ζήτηση για δάνεια έχει ανακάμψει από πέρυσι, παραμένει ένα μικρό μέρος των προ κρίσης επιπέδων. Επιπλέον, δεν είναι σε όλες τις περιπτώσεις της ποιότητας που θα επέτρεπε τη χρηματοδότηση. Ας μην ξεχνάμε ότι μεγάλο μέρος των ιδιωτών και επιχειρήσεων που έλαβαν δάνεια τα προηγούμενα χρόνια δεν τα εξυπηρετούν και οι επενδυτικές ιδέες οι οποίες διεκδικούν χρηματοδότηση δεν συνοδεύονται πάντα από βιώσιμα επενδυτικά πλάνα. Αλλά και τα νοικοκυριά είναι πιο διστακτικά, όσο έχουν ακόμη αβεβαιότητα για τις οικονομικές τους προοπτικές. Η δύσκολη εμπειρία του παρελθόντος μειώνει τη διάθεση για υψηλά ποσοστά χρηματοδότησης", αναφέρει ο κ. Αναστασάτος.

Ο ίδιος επισημαίνει ότι ο λόγος για την ακόμη μειωμένη ζήτηση δεν είναι τα επιτόκια. Όπως αναφέρει, τα πολύ χαμηλά επιτόκια παρέμβασης της ΕΚΤ έχουν οδηγήσει τα συνολικά επιτόκια σε χαμηλότερα επίπεδα από προηγούμενα χρόνια. "Είναι αληθές ότι ο κίνδυνος χώρας οδήγησε τις ελληνικές τράπεζες να αντιμετωπίζουν υψηλότερο κόστος χρηματοδότησης (και άρα πιστοδότησης) έναντι του διεθνούς ανταγωνισμού τα προηγούμενα χρόνια. Ωστόσο, η σταδιακή εξομάλυνση των μακροοικονομικών συνθηκών και ο περιορισμός της αβεβαιότητας έχει οδηγήσει σε σωρευτική μείωση των επιτοκίου δανεισμού των επιχειρήσεων κατά περίπου 300 μονάδες βάσης από το 2011. Όσο η μακροοικονομική βελτίωση συνεχίζεται, υπάρχουν περιθώρια περαιτέρω συμπίεσης του κινδύνου χώρας και άρα των επιτοκιακών περιθωρίων (spreads)", επισημαίνει.

Σύμφωνα με τις τράπεζες, η πιστωτική επέκταση θα ανακάμπτει όσο θα βελτιώνονται οι συνθήκες στην Οικονομία, θα παρουσιάζονται επενδυτικές ευκαιρίες, οι επιχειρήσεις θα είναι πρόθυμες να αναλαμβάνουν ρίσκο και τα νοικοκυριά θα αισθάνονται σιγουριά για τα μελλοντικά τους εισοδήματα. Αυτή τη φορά, οι πιστοδοτήσεις θα συνεισφέρουν στη στροφή της Οικονομίας προς ένα πιο βιώσιμο πρότυπο ανάπτυξης με οδηγό τις επενδύσεις και τις εξαγωγές. Και όπως επισημαίνεται, δεν θα επαναληφθούν οι υπερβολές του παρελθόντος με την ταχύτατη αύξηση των δανειοδοτήσεων που κατευθύνθηκαν στην κατανάλωση, συμβάλλοντας στον εκτροχιασμό του Ισοζυγίου Τρεχουσών Συναλλαγών.

Πρώτο στον κόσμο το Χ.Α. και στο τέλος Νοεμβρίου.....

Δείκτης	Απόδοση από 01/01/19
Χ.Α.	43,06%
RTSI	34.60%
SZSE Component	32.35%
China A50	30.81%
Nasdaq	30.60%
DJ New Zealand	29.98%
FTSE MIB	26.93%
DAX	25.36%
S&P 500	25.30%
CAC 40	24.83%
SMI	24.49%
MOEX	23.89%
Euro Stoxx 50	23.41%
Bovespa	23.15%
OMXS30	22.82%
OMXC25	22.50%
AEX	22.43%
S&P/ASX 200	21.25%
BEL 20	20.44%
SmallCap 2000	20.31%
Dow 30	20.25%
DJ Shanghai	19.33%
S&P/TSX	18.97%
Taiwan Weighted	18.12%
BIST 100	17.13%
Nikkei 225	16.38%
TA 35	15.68%
Shanghai	15.16%
ATX	14.35%
BSE Sensex	13.10%
Budapest SE	11.67%
Nifty 50	10.99%
IBEX 35	9.51%
FTSE 100	9.19%
PSI 20	8.37%
PSEi Composite	3.66%
S&P/BMV IPC	2.83%
CSE All-Share	2.64%
KOSPI	2.30%
Hang Seng	1.94%
Tadawul All Share	0.96%
HNX 30	-2.42%
IDX Composite	-2.95%
WIG20	-5.17%
S&P 500 VIX	-50.04%